

Навал ел-Садави

НИЈЕ ДЕВИЦА

Хација Бадави је закатанчио дућан, обрисао прашину са руке, увукао руку у цеп, извадио каранфилић и ставио испод кутњака који га болно мучи већ три дана. Није извадио, што му је иначе био обичај, листић бурмута да га ушмркне и кине, јер је био узнемирен и утучен. Душа му није желела бурмут ни било шта друго.

Путем је прошао испред Бајумијеве кафане где би свако вече седео са хацијом Мухамедом да попуши наргилу, проћаска и посматра сит¹ Хамдију која је седела иза одшкринутих жалузина са црвеном свиленом марамом на глави што јој је заклањала десну обрву, остављајући леву да лебди изнад сетних очију боје меда. Међутим хација Бадави данас није могао да сврати у кафану, чак ни да баци поглед на њу. Напротив, прошао је поред ње држећи одстојање, притискајући турбан на глави да сакрије чело. Није желео да га било ко примети нити да он неког види. Довољно је било оно што је чуо од људи који последња три дана нису имали друга посла осим да трачаре о хацији Бадавију и његовој части. Хацијино понашање није силазило са језика становника кварта од ноћи скандала. Да није било посла и новаца које је зарађивао продајом зачина, каранфилића и ђумбира... да није тога, остао би у кући и не би излазио.

Хација Бадави је задихан стигао до куће јер није био навикао да тако брзо хода. Из цепа је извадио кључ, отворио врата и ушао у спаваћу собу. Млитаво је свукао одећу, а затим легао у кревет. Чим је ставио главу на јастук, чуо је тихо хркање своје жене које се појачавало са њеним дисањем. Окренуо се према њој, била је непокретна, попут мртваца, у дубоком сну. Размишљао је о њеној набораној кожи и сувим уснама. Пућнуо је уснама презриво, окренуо јој леђа отпухнувши и прекрио главу покривачем не би ли заспао. Међутим, појавила му се слика Садије у венчаници: седи на средини уздигнутог подијума украшеног зеленилом и цвећем, а на глави јој бела круна. Младожења се у тамноплавом оделу шета између гостију који пиље једни у друге и испијају четврту чашу шербета. Подигнут је величанствен шатор. Из звучника се разлежу песме и подврискивања, ритам игре и звуци цимбала. Кварт Сејде Зејнебе,² који обично остаје будан после вечерње молитве, са прозора посматра ову необичну свадбу и по стоти пут препричава причу о младој и младожени.

Хација Бадави је изненада окренуо лице ка својој жени. Ситне очи су му засијале попут очију птице грабљивице док је посматрао истакнуте, шиљате кости њене вилице. Не сећа се да је лице његове жене икада било другачије. Колико је само пута, сваке ноћи након женидбе, проклињао Ум Јусеф, проводацику и све њене претке и пљувао на њих. Десет година је прошло и он сваке ноћи, кад год погледа лице своје жене, излива клетве на проводацикињину главу.

Садија је била дете од десет година које је трчкарало и играло се. Неки пут би скочила и он би тада угледао њене обле ноге и бутине. Није знао зашто је посматра.

¹ Ар. госпођа, дама. (Прим. њрев.)

² Кварт у историјском делу Каира који је име добио по називу цамије у његовом средишту. (Прим. њрев.)

Кад год би је довео на балкон и посадио поред себе, прелазео је прстима преко њених ногу осећајући нежну кожу, и говорио у себи: „Срамота, хаџија Бадави... ти си њен стриц... гајиш је од смрти њеног оца... срамота, човече! Ти који си ишао у хаџилук.”

Међутим, није могао да се одупре овом упорном нагону кад год би је посматрао како скаче. Велика је разлика између њених нежних ногу и танких, сувоњавих ногу његове жене.

Понекад, кад би изгубио контролу над својим поривом, он би је привио на груди и миловао густим брковима њено нежно, свеже лице. Не би је пуштао све док је мирис дувана у његовом даху не би загушио и она би вриснула, или га угризла за прст.

Једном приликом... у кући није било никог осим ње. Он је био испружен на кревету увлачећи бучно дим из наргиле и посматрао Садију која се као и обично играла. Обузела га је снажна жеља, а у венама као да му је крв кључала... и није могао да се обузда. Дигао се, понео ју је и положио на кревет.

Од овог сећања му је зној навро из тела и макнуо је покривач са себе. Присетио се сцене како облачи одећу, ставља турбан на главу и хитро силази у сук. Када се вратио, она је престала да плаче. Дао јој је кесу слаткиша, она се безазлено насмејала и све заборавила. Лакнуло му је: није ништа разумела и неће рећи мајци.

Зној хаџије Бадавија се осушио и осетио је хладноћу. Повукао је покривач према себи и појавиле су се танке ноге његове жене. Гледао ју је љутито. Још од прве ноћи мрзи своју супругу. Још више ју је замрзео после догађаја са Садијом. Почео је да бежи из куће у кафану да би пушио наргилу и ћаскао са хаџијом Мухамедом. Истовремено је пиљио у ноге жена које су пред њим пролазиле улицом.

Од пропасти га је спасла сит Хамдија. Она дебела удовица која је становала преко пута кафане. Док је седео у кафани, гледао ју је како посматра једним оком кроз пукотину на прозору. Видео је такође њене беле, дебеле руке како држе жалужину на прозору. Сит Хамдија му је помогла да је упозна. Да је посети, као и у свему другом. Заменила му је безвредну жену и уз њу је заборавио Садију.

Више га није узбуђивао призор Садијиних ногу док је скакала. Па чак и кад је одрасла, и заокруглила се, и појавиле јој се набрекле груди, ништа није осећао према њој – да није оног болног догађаја за који је он одговоран и који би испливао у његовом сећању кад год је размишљао о њеној удаји. Изabraо јој је Хусејин ефендију за младожењу јер је био добар човек. Његов покојни отац је био глуп, а Хусејин ефендија сигурно није могао наследити мајчину разборитост јер је пропао у послу са тамиијом³ који је наследио од оца. Уз то је био слабовид и неспособан за било шта осим једноставног посла за који му је посредовао један рођак.

Хаџија Бадави је задрхтао у кревету када се сетио гласа Хусејин ефендије, тог глупавог, доброг човека како је мислио, док је викао високим гласом псујући на хаџијину част и пљујући на његов углед. Инсистирао је на разводу за сва времена,⁴ и то пре изласка сунца, и да му се врати мехр⁵ и сви поклони, и да се младини

³ Омиљена улична храна у Египту. (Прим. њер.)

⁴ У исламској религији муж има право да се два пута разведе од своје жене и поново се ожени њоме, али ако се од ње развео три пута, она му се не може вратити након трећег развода. (Прим. њер.)

⁵ Брачни дар (у готовини, драгоценостима или имању) који приликом муслиманског склапања брака муж даје жени. (Прим. њер.)

одрекну остатка суме и трошкова које младожења треба да плати и да се цела ствар оконча у тајности, или ће их извргнути руглу читавог кварта.

Осетио је хаџија Бадави како му ватра пламти у телу, па је збацио покривач са себе и хитнуо на непокретно тело своје жене, а затим устао и почео да шета по соби. Био је мањи од маковог зрна. Није могао да иде по крају дигнуте главе нити да седне у кафану, чак ни да види сит Хамдију. Сада је у очима читавог света човек без части – докле год је не опере, а по њима част се може опрати само крвљу.

Крв му навре у лице. Садија сада спава у својој соби од које га деле само незакључана врата.

Замислио је себе као оног негдашњег хаџију Бадавија који хода кварталом уздигнуте главе и седи у кафани са хаџијом Мухамедом увлачећи дим из наргиле и ћаскајући. Људи пролазе и поздрављају га, а сит Хамдија, ах... опет одлази код ње и она га прихвата у топли загрљај. Ево, већ три дана су прошла, а он је лишен свега тога.

Ставио је куфију⁶ на главу, а у џеп мали нож, а затим се на врховима прстију пришуњао и полагао отворио Садијина врата.

У мрклом мраку пипао је руком док није стигао до њеног кревета. Тело му се тресло и убрзано је дисао. Умало није побегао из собе, кад му се пред очима појавио кревет сит Хамдије на коме је лежала раширених руку чекајући да га загрли. Сав у заносу, извукао је нож из џепа и пружио руку ка кревету да додирне Садијин врат, али тамо ничег није било. Послужио се другом руком, али у мраку није ништа нашао. Упалио је светло и погледао у кревет и открио да је празан. Погледао је испод кревета и у ормару иза вешалица, али Садије нигде није било.

Вратио се у своју собу, зној му је цурио низ цело тело, и опрезно је легао у кревет поред своје жене. Садија је побегла пре него што је успео да је убије. Пре него што је доказао кварту да је он човек који је крвљу опрао своју част. Требало је да је убије још прве ноћи. Сада ће сви говорити да је кукавица. Више никад неће моћи да седи у кафани. Више никад неће моћи да се креће међу светом уздигнуте главе. Више неће уживати у топлом загрљају сит Хамдије. Очи су му се исколачиле од беса и збуњености. Још је држао нож у руци. Погледао је у жену која је лежала попут мртваца.

Није знао због чега је буљио у њен танки врат који се дизао и спуштао док је хркала. Нож му је задрхтао у руци и замислио је како му се рука диже и спушта на њен врат. Крв му прска у лице и меша се са знојем... Али, ништа није учинио. Држећи нож у руци, окренуо јој је леђа. А када је склопио очи и задремао, појавила му се слика Садије. Девојчица од десет година држи завежљај са својом одећом и хода улицама тражећи склониште. Отворио је очи и осетио како му нешто топло попут вреле крви тече низ лице. Затим је чуо како му сопствено хркање надјачава звук дисања.

(С арајској љревео Мирослав Б. Мишровић)

⁶ Квадратна марама за главу, дијагонално пресавијена и окружена повезом. (Прим. љрев.)